

EUROPEES PARLEMENT

1999

2004

Zittingsdocument

DEFINITIEVE VERSIE
A5-0029/2002

20 februari 2002

*

VERSLAG

over het voorstel voor een verordening van de Raad tot verlenging van de financiering van in het kader van titel II bis van Verordening (EEG) nr. 1035/72 goedgekeurde programma's voor de verbetering van de kwaliteit en van de afzet van bepaalde dopvruchten en sint-jansbrood en tot vaststelling van specifieke steun voor hazelnoten
(COM(2001) 667 – C5-0652/2001 – 2001/0275(CNS))

Commissie landbouw en plattelandontwikkeling

Rapporteur: Carlos Bautista Ojeda

Verklaring van de gebruikte tekens

- * Raadplegingsprocedure
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- **I Samenwerkingsprocedure (eerste lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- **II Samenwerkingsprocedure (tweede lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt
Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt
- *** Instemming
Meerderheid van de leden van het Parlement, behalve in de in de artikelen 105, 107, 161 en 300 van het EG-Verdrag en in artikel 7 van het EU-Verdrag bedoelde gevallen
- ***I Medebeslissingsprocedure (eerste lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- ***II Medebeslissingsprocedure (tweede lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt
Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt
- ***III Medebeslissingsprocedure (derde lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van de gemeenschappelijke ontwerp tekst

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de door de Commissie voorgestelde rechtsgrondslag.)

Amendementen op wetsteksten

Door het Parlement aangebrachte wijzigingen worden in vet cursief aangegeven. De markering in mager cursief is een aanwijzing voor de technische diensten en betreft passages in de wetstekst waarvoor een correctie wordt voorgesteld (bijvoorbeeld aperte fouten of weglatingen in een taalversie). Dergelijke correcties moeten worden goedgekeurd door de betrokken technische diensten.

INHOUD

	Blz.
PROCEDUREVERLOOP	4
WETGEVINGSVOORSTEL	5
ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE	15
TOELICHTING	16

PROCEDUREVERLOOP

Bij schrijven van 6 december 2001 verzocht de Raad, overeenkomstig artikel 37 van het EG-Verdrag, het Parlement om advies inzake het gewijzigde voorstel voor een verordening van de Raad tot verlenging van de financiering van in het kader van titel II bis van Verordening (EEG) nr. 1035/72 goedgekeurde programma's voor de verbetering van de kwaliteit en van de afzet van bepaalde dopvruchten en sint-jansbrood en tot vaststelling van specifieke steun voor hazelnoten (COM(2001) 667 – 2001/0275(CNS)).

Op 13 december 2001 gaf de Voorzitter van het Parlement kennis van de verwijzing van dit voorstel naar de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling als commissie ten principale en naar de Begrotingscommissie als medeadviserende commissie (C5-0652/2001).

De Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling benoemde reeds op haar vergadering van 4 december 2001 Carlos Bautista Ojeda tot rapporteur.

De commissie behandelde het Commissievoorstel en het ontwerpverslag op haar vergaderingen van 8 en 22 januari en 19 februari 2002.

Op laatstgenoemde vergadering hechtte zij met algemene stemmen haar goedkeuring aan de ontwerpwetgevingsresolutie.

Bij de stemming waren aanwezig: Joseph Daul (voorzitter), Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, Albert Jan Maat, María Rodríguez Ramos (ondervoorzitter), Carlos Bautista Ojeda (rapporteur), Danielle Auroi, María del Pilar Ayuso González (verving Michl Ebner), Niels Busk, Giorgio Celli, Arlindo Cunha, Anne Ferreira (verving Vincenzo Lavarra), Christel Fiebiger, Francesco Fiori, Christos Folias, Georges Garot, Lutz Goepel, Willi Görlach, Liam Hyland, Elisabeth Jeggle, Salvador Jové Peres, Hedwig Keppelhoff-Wiechert, Heinz Kindermann, Dimitrios Koulourianos, Wolfgang Kreissl-Dörfler (verving María Izquierdo Rojo), Véronique Mathieu, Hans-Peter Mayer (verving Neil Parish), Xaver Mayer, Jan Mulder (verving Giovanni Procacci), Emilia Franziska Müller (verving Agnes Schierhuber), Karl Erik Olsson, Mikko Pesälä, Encarnación Redondo Jiménez, Dominique F.C. Souchet en María Esther Herranz García (verving Robert William Sturdy overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement).

De Begrotingscommissie heeft op 22 januari 2002 besloten geen advies uit te brengen.

Het verslag werd ingediend op 20 februari 2002.

De termijn voor de indiening van amendementen wordt bekendgemaakt in de ontwerpagenda voor de vergaderperiode waarin het verslag wordt behandeld.

WETGEVINGSVOORSTEL

Voorstel voor een verordening van de Raad tot verlenging van de financiering van in het kader van titel II bis van Verordening (EEG) nr. 1035/72 goedgekeurde programma's voor de verbetering van de kwaliteit en van de afzet van bepaalde dopvruchten en sint-jansbrood en tot vaststelling van specifieke steun voor hazelnoten (COM(2001) 667 – C5-0652/2001 – 2001/0275(CNS))

Dit voorstel wordt als volgt gewijzigd:

Door de Commissie voorgestelde tekst¹

Amendementen van het Parlement

Amendement 1 Overweging 2

(2) De specifieke steun voor het opstellen en ten uitvoer leggen van de programma's voor de verbetering van de kwaliteit en van de afzet als bedoeld in artikel 14 quinquies, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 1035/72 wordt gedurende maximaal tien jaar uitgekeerd ***zodat de financiële verantwoordelijkheid geleidelijk naar de telers kan worden overgeheveld.***

(2) De specifieke steun voor het opstellen en ten uitvoer leggen van de programma's voor de verbetering van de kwaliteit en van de afzet als bedoeld in artikel 14 quinquies, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 1035/72 wordt gedurende maximaal tien jaar uitgekeerd ***en blijft constant voor alle maatregelen, met uitzondering van de steun voor rooien en nieuwe aanplant of omschakeling. Voorts is geconstateerd dat de druk van de import de valorisatie van soorten van betere kwaliteit onmogelijk maakt en de inkomsten van de producenten aanzienlijk doet dalen.***

Motivering

De oorspronkelijke formulering moet worden aangepast, aangezien de steun constant blijft over verschillende periodes. Het steunbedrag voor rooien en aanplanten of omschakelen op andere rassen bedraagt 573,57 euro/ha tijdens de eerste vijf jaar en 241,50 euro/ha tijdens de rest van de periode. Voor de overige maatregelen bedraagt de steun tijdens de volledige duur van het programma 241,50 euro/ha.

Amendement 2 Overweging 6

¹ PB C

(6) Overeenkomstig Verordening (EG) nr. 2200/96 heeft de Commissie aan de Raad een verslag toegezonden over de uitvoering van de gemeenschappelijke marktordening voor groenten en fruit. Dit verslag **bevat een beoordeling** van de resultaten van de specifieke maatregelen voor dopvruchten en sint-jansbrood die in het kader van Titel II bis van Verordening (EEG) nr. 1035/72 zijn getroffen.

(6) Overeenkomstig Verordening (EG) nr. 2200/96 heeft de Commissie aan de Raad een verslag toegezonden over de uitvoering van de gemeenschappelijke marktordening voor groenten en fruit. Dit verslag **geeft een overzicht** van de resultaten van de specifieke maatregelen voor dopvruchten en sint-jansbrood die in het kader van Titel II bis van Verordening (EEG) nr. 1035/72 zijn getroffen, **maar bevat geen definitieve voorstellen met betrekking tot een permanente steunregeling voor de sector.**

Motivering

Het verslag van de Commissie aan de Raad over de werking van de GMO in de sector groenten en fruit bevat geen enkele evaluatie van de resultaten van de specifieke maatregelen in het kader van de verbeteringsprogramma's. Het verslag is louter descriptief: de bereikte resultaten worden niet geanalyseerd en er worden geen voorstellen geformuleerd om de continuïteit in de sector te waarborgen. Het Europees Parlement had zich in zijn resolutie van 5 juli 2001 reeds uitgesproken voor een evaluatie van de situatie in de sector en de Commissie verzocht een concreet voorstel in te dienen.

Amendement 3 Overweging 7

(7) Het is dienstig om voor telersverenigingen waarvan de verbeteringsprogramma's in 2001 aflopen en die nog steeds aan de erkenningscriteria voldoen, de financiering van die programma's in 2001 voort te zetten uit de begroting 2002, gezien de belangrijke **sociale en** ecologische functie van de sector dopvruchten. Dit geldt ook voor de telersverenigingen waarvan de oorspronkelijke verbeteringsprogramma's in 2000 zijn afgelopen maar op grond van Verordening (EG) nr. 558/2001 zijn verlengd.

(7) Het is dienstig om voor telersverenigingen waarvan de verbeteringsprogramma's in 2001 aflopen en die nog steeds aan de erkenningscriteria voldoen, de financiering van die programma's in 2001 voort te zetten uit de begroting 2002, gezien de belangrijke ecologische functie van de sector dopvruchten **wat bescherming tegen erosie, brandbestrijding en instandhouding van het inheemse genetische materiaal betreft, alsmede de grote sociale betekenis van de sector, die de bevolking ertoe brengt om op het platteland te blijven en aldus bijdraagt tot het behoud van de landelijke gebieden.** Dit geldt ook voor de telersverenigingen waarvan de oorspronkelijke

verbeteringsprogramma's in 2000 zijn afgelopen maar op grond van Verordening (EG) nr. 558/2001 zijn verlengd.

Motivering

Het ecologische en sociale belang van deze teelten moet worden onderstreept. Zij houden de erosie tegen en werken brandvertragend, en bevorderen aldus de biodiversiteit. Zij hebben ook een grote sociale betekenis, omdat zij de bevolking op het platteland houden, talrijke landbouwers van een inkomen verzekeren en bijdragen tot de ontwikkeling en interterritoriale samenhang van de plattelandsgebieden in de Europese Unie.

Amendement 4 Overweging 10

(10) Ter vereenvoudiging van de administratieve procedures moet de steun worden beperkt tot zoveel mogelijk oppervlakten **waarvoor een steunaanvraag voor** het laatste jaar van de looptijd van het programma **is ingediend**.

(10) Ter vereenvoudiging van de administratieve procedures moet de steun worden beperkt tot zoveel mogelijk oppervlakten **waarop het programma betrekking heeft, mits het gecertificeerde areaal in** het laatste jaar van de looptijd van het programma **niet wordt overschreden**.

Motivering

Bij de verlenging van de steun moet rekening worden gehouden met het gecertificeerde areaal in het laatste jaar van de looptijd van het programma, niet met de oppervlakte waarvoor een steunaanvraag is ingediend. De toevoeging van de term "gecertificeerd" moet voorkomen dat landbouwers van telersverenigingen die wegens onvoorziene omstandigheden (ziekte, vergissing, vergetelheid) geen steun ontvingen tijdens het vorige jaar, opnieuw van steun worden uitgesloten.

Dit amendement voorkomt een verhoging van de begrotingskredieten. Ook kunnen oppervlakten die tijdens het laatste jaar waren gecertificeerd, maar die wegvallen omdat zij niet aan de voorwaarden voor verlenging voldoen, dankzij dit amendement worden vervangen door oppervlakten die tijdens het laatste jaar niet waren gecertificeerd, maar die wel aan de voorwaarden voor verlenging voldoen.

Amendement 5 Overweging 11

(11) De periode van maximaal één jaar

(11) De periode van maximaal één jaar

volstaat niet voor het rooien van bomen, gevolgd door het aanplanten van nieuwe bomen en/of de omschakeling op andere rassen als bedoeld in artikel 2, lid 1, van Verordening (EEG) nr. 790/89 van de Raad van 20 maart 1989 tot vaststelling van het bedrag van de forfaitaire extra steun voor de oprichting van telersverenigingen en van het maximumbedrag van de steun voor de verbetering van de kwaliteit en van de afzet in de sector dopvruchten en sint-jansbrood. De maximumsteun per hectare moet dan ook worden betaald voor andere werkzaamheden als bepaald in artikel 2, lid 2, van die verordening **met een maximale communautaire bijdrage van 75%**.

volstaat niet voor het rooien van bomen, gevolgd door het aanplanten van nieuwe bomen en/of de omschakeling op andere rassen als bedoeld in artikel 2, lid 1, van Verordening (EEG) nr. 790/89 van de Raad van 20 maart 1989 tot vaststelling van het bedrag van de forfaitaire extra steun voor de oprichting van telersverenigingen en van het maximumbedrag van de steun voor de verbetering van de kwaliteit en van de afzet in de sector dopvruchten en sint-jansbrood. De maximumsteun per hectare moet dan ook worden betaald voor andere werkzaamheden als bepaald in artikel 2, lid 2, van die verordening.

Motivering

Een verlaging van het niveau van de financiering van de Gemeenschap van 81,82% naar 75% is niet gerechtvaardigd in het financieel memorandum en zou erop neerkomen dat de Gemeenschap deze sector, die een aanzienlijke impact heeft op werkgelegenheid, milieu, landschap en ruimtelijke ordening, in de steek laat. Het aandeel van de sector dopvruchten in de landbouwwuitgaven is zeer bescheiden, en vereist absoluut geen verlaging van de cofinanciering, vooral in het licht van de behandeling die sommige andere landbouwsectoren te beurt valt, die uitsluitend ten laste van het EOGFL-Garantie worden gefinancierd. Evenals bij Verordening nr. 558/2000 moeten de oorspronkelijke toepassingsvoorwaarden ook bij een nieuwe verlenging niet worden gewijzigd.

Amendement 6 Overweging 13

(13) Gelet op de economische toestand van de sector hazelnoten moet voor in het verkoopseizoen 2001/02 geogoste hazelnoten forfaitaire steun worden toegekend ten behoeve van de telersverenigingen **die niet in aanmerking komen voor een verlenging van verbeteringsprogramma's op grond van deze verordening**.

(13) Gelet op de economische toestand van de sector hazelnoten moet voor in het verkoopseizoen 2001/02 geogoste hazelnoten forfaitaire steun ten behoeve van de telersverenigingen worden toegekend.

Motivering

De huidige crisis op de markt voor hazelnoten, met een scherpe prijsdaling in het verkoopseizoen 2001, treft alle telersverenigingen, ongeacht of zij van de verlenging van de

verbeteringsprogramma's hebben geprofiteerd of niet. Dit voorstel zou leiden tot een ongelijke behandeling van de verschillende telersverenigingen in de EU en van de lidstaten, waarbij bepaalde verenigingen worden benadeeld in vergelijking met andere. Daarom moet de steun voor hazelnoten aan alle telersverenigingen worden toegekend. De verhoging van het begrotingskrediet zou beperkt zijn.

Amendement 7

Overweging 13 bis (nieuw)

(13 bis) Om de kennis van en de controle op de productie van dopvruchten en hazelnoten op het niveau van de producent te verbeteren, dient rekening te worden gehouden met de opgedane ervaring en moeten lessen worden getrokken uit de toepassing van het geïntegreerd systeem voor beheer en controle in andere teelten. De Commissie moet vaststellen welke maatregelen noodzakelijk zijn en aan welke voorschriften en criteria moet worden voldaan om de totstandkoming van een geografisch informatiesysteem te bevorderen.

Motivering

Spreekt voor zich.

Amendement 8

Overweging 14 (nieuw)

(14) De algemene maatregelen in het kader van de huidige gemeenschappelijke marktordening voor de sector groenten en fruit zijn ontoereikend en niet aangepast aan de productie van dopvruchten, die weinig externe steun krijgt. De resultaten die dankzij de toepassing van de verbeteringsprogramma's zijn geboekt op het gebied van de organisatie van de sector, de technische verbetering van de teelt en de verbetering van kwaliteit en variëteiten, moeten behouden blijven.

Motivering

In de verordening van de Raad moet uitdrukkelijk worden verwezen naar de invoering van een permanente steunregeling die een einde maakt aan de onzekerheid waarin de sector leeft en de teelt om ecologische, economische en sociale redenen in stand kan houden.

Amendement 9 Overweging 14 bis (nieuw)

Omdat de teelt vooral in weinig begunstigde gebieden om ecologische, economische en sociale redenen moet worden gehandhaafd, dient een permanente steunregeling voor de sector te worden ingevoerd in de vorm van steun per hectare die het inkomen van de producenten garandeert en die via de telersverenigingen wordt verleend in het kader van de gemeenschappelijke marktordening voor de sector groenten en fruit. De toepassing van deze permanente regeling kan afhankelijk worden gesteld van goede landbouwpraktijken met duurzame en milieuvriendelijke teeltmethoden en de vereniging van de telers in producentenorganisaties, met het oog op het verplicht in de handel brengen van de productie op basis van normen die de kwaliteit waarborgen. De regeling kan ook worden toegepast op nieuwe teelten zoals kastanjes.

Motivering

In de verordening van de Raad moet uitdrukkelijk worden verwezen naar de invoering van een permanente steunregeling die een einde maakt aan de onzekerheid waarin de sector leeft en de teelt om ecologische, economische en sociale redenen in stand kan houden.

Amendement 10 Artikel 2, letter a)

a) worden betaald voor, en beperkt tot, de oppervlakten ***waarvoor een steunaanvraag***

a) worden betaald voor, en beperkt tot, de oppervlakten ***waarop het programma betrekking heeft, mits het gecertificeerde***

voor het laatste jaar van uitvoering van het programma **is ingediend**,

areaal in het laatste jaar van uitvoering van het programma **niet wordt overschreden**,

Motivering

Bij de verlenging van de steun moet rekening worden gehouden met het gecertificeerde areaal in het laatste jaar van de looptijd van het programma, niet met de oppervlakte waarvoor een steunaanvraag is ingediend. De toevoeging van de term "gecertificeerd" moet voorkomen dat landbouwers van telersverenigingen die wegens onvoorziene omstandigheden (ziekte, vergissing, vergetelheid) geen steun ontvingen tijdens het vorige jaar, opnieuw van steun worden uitgesloten.

Dit amendement voorkomt een verhoging van de begrotingskredieten. Ook kunnen oppervlakten die tijdens het laatste jaar waren gecertificeerd, maar die wegvallen omdat zij niet aan de voorwaarden voor verlenging voldoen, dankzij dit amendement worden vervangen door oppervlakten die tijdens het laatste jaar niet waren gecertificeerd, maar die wel aan de voorwaarden voor verlenging voldoen.

Amendement 11 Artikel 2, letter b)

b) worden beperkt tot maximaal EUR 241,50 per hectare, **waarin de Gemeenschap ten hoogste 75 % bijdraagt**,

b) worden beperkt tot maximaal EUR 241,50 per hectare, **zoals vastgesteld in artikel 2, lid 1, derde alinea, en lid 2 van Verordening (EEG) nr. 790/89**,

Motivering

Een verlaging van het niveau van de financiering van de Gemeenschap van 81,82% naar 75% is niet gerechtvaardigd in het financieel memorandum en zou erop neerkomen dat de Gemeenschap deze sector, die een aanzienlijke impact heeft op werkgelegenheid, milieu, landschap en ruimtelijke ordening, in de steek laat. Het aandeel van de sector dopvruchten in de landbouwwuitgaven is zeer bescheiden, en vereist absoluut geen verlaging van de cofinanciering, vooral in het licht van de behandeling die sommige andere landbouwsectoren te beurt valt, die uitsluitend ten laste van het EOGFL-Garantie worden gefinancierd. Evenals bij Verordening nr. 558/2000 moeten de oorspronkelijke toepassingsvoorwaarden ook bij een nieuwe verlenging niet worden gewijzigd.

Amendement 12 Artikel 4

Artikel 55 van Verordening (EG) nr. 2200/96 wordt vervangen door:

"Voor in het verkoopseizoen 2001/2002 geogste hazelnoten wordt financiële steun

Artikel 55 van Verordening (EG) nr. 2200/96 wordt vervangen door:

"Voor in het verkoopseizoen 2001/2002 geogste hazelnoten wordt financiële steun

ten belope van 15 EUR/100 kg toegekend aan de uit hoofde van Verordening (EEG) nr. 1035/72 of van deze verordening erkende telersverenigingen die een programma voor de verbetering van de kwaliteit in de zin van artikel 14 quinquies van Verordening (EEG) nr. 1035/72 of een actieprogramma in de zin van artikel 15 ten uitvoer leggen **en niet in aanmerking komen voor de steun waarin is voorzien bij de artikelen 1 en 2 van Verordening (EG) nr./2001.**"

ten belope van 15 EUR/100 kg toegekend aan de uit hoofde van Verordening (EEG) nr. 1035/72 of van deze verordening erkende telersverenigingen die een programma voor de verbetering van de kwaliteit in de zin van artikel 14 quinquies van Verordening (EEG) nr. 1035/72 of een actieprogramma in de zin van artikel 15 ten uitvoer leggen."

Motivering

De huidige crisis op de markt voor hazelnoten, met een scherpe prijsdaling in het verkoopseizoen 2001, treft alle telersverenigingen, ongeacht of zij van de verlenging van de verbeteringsprogramma's hebben geprofiteerd of niet. Dit voorstel zou leiden tot een ongelijke behandeling van de verschillende telersverenigingen in de EU en van de lidstaten, waarbij bepaalde verenigingen worden benadeeld in vergelijking met andere. Daarom moet de steun voor hazelnoten aan alle telersverenigingen worden toegekend. De verhoging van het begrotingskrediet zou beperkt zijn.

Amendement 13 Artikel 4 bis (nieuw)

Uiterlijk op 1 juni 2002 dient de Commissie een definitief voorstel in met specifieke steunmaatregelen voor de sector dopvruchten en sint-jansbrood in het kader van de gemeenschappelijke marktordening voor groenten en fruit. Op grond van dit voorstel neemt de Raad een besluit over een permanente steunregeling voor de sector dopvruchten en sint-jansbrood.

Deze permanente steunregeling voor de sector omvat een forfaitaire steun per hectare die het inkomen van de producenten garandeert en die via alle erkende telersverenigingen wordt verleend in het kader van de gemeenschappelijke marktordening voor de sector groenten en fruit. De regeling kan afhankelijk worden gesteld van goede landbouwpraktijken met duurzame en milieuvriendelijke

teeltmethoden en de vereniging van de telers in producentenorganisaties, met het oog op het verplicht in de handel brengen van de productie op basis van normen die de kwaliteit waarborgen. De regeling kan ook worden toegepast op nieuwe teelten zoals kastanjes.

Motivering

In de verordening van de Raad moet uitdrukkelijk worden verwezen naar de invoering van een permanente steunregeling die een einde maakt aan de onzekerheid waarin de sector leeft en de teelt om ecologische, economische en sociale redenen in stand kan houden.

Amendement 14 Artikel 4 bis (nieuw)

1. Vóór eind 2002 wordt een geografisch informatiesysteem voor dopvruchten en hazelnoten gecreëerd. De aanvullende gegevens zijn afkomstig van de verbeteringsprogramma's die tot eind 2002 worden opgezet. De informatie van het GIS wordt geografisch gesitueerd aan de hand van gedigitaliseerde luchtfoto's.

2. De lidstaten toetsen de gegevens van de verbeteringsprogramma's aan de gegevens van het GIS. Indien de gegevens niet met elkaar overeenstemmen verricht de lidstaat verificaties en controles ter plaatse.

De Commissie stelt de voorschriften en criteria vast met betrekking tot de in de vorige alinea bedoelde overeenstemming, alsmede de toegestane afwijking. Ook bepaalt zij de wijze van uitvoering en de frequentie van de verificaties en controles ter plaatse die tijdens elk verkoopseizoen moeten worden verricht.

3. De Commissie stelt de in dit artikel bedoelde voorschriften, criteria, modaliteiten en termijnen vast overeenkomstig de procedure van artikel 46 van Verordening (EEG) nr. 2200/1996.

Motivering

Om de kennis van en de controle op de productie van dopvruchten en hazelnoten te verbeteren, moet een geïntegreerd systeem voor beheer en controle worden toegepast. De Commissie moet vaststellen welke maatregelen noodzakelijk zijn en aan welke voorschriften en criteria moet worden voldaan om de totstandkoming van een geografisch informatiesysteem te bevorderen.

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement over het voorstel voor een verordening van de Raad tot verlenging van de financiering van in het kader van titel II bis van Verordening (EEG) nr. 1035/72 goedgekeurde programma's voor de verbetering van de kwaliteit en van de afzet van bepaalde dopvruchten en sint-jansbrood en tot vaststelling van specifieke steun voor hazelnoten (COM(2001) 667 – C5-0652/2001 – 2001/0275(CNS))

(Raadplegingsprocedure)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan de Raad (COM(2001) 667¹),
 - geraadpleegd door de Raad overeenkomstig artikel 37 van het EG-Verdrag (C5-0652/2001),
 - gelet op artikel 67 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie landbouw en plattelandontwikkeling (A5-0029/2002),
1. hecht zijn goedkeuring aan het aldus gewijzigde Commissievoorstel;
 2. verzoekt de Commissie haar voorstel krachtens artikel 250, lid 2 van het EG-Verdrag dienovereenkomstig te wijzigen;
 3. verzoekt de Raad, wanneer deze voornemens is af te wijken van de door het Parlement goedgekeurde tekst, het Parlement hiervan op de hoogte te stellen;
 4. wenst opnieuw te worden geraadpleegd ingeval de Raad voornemens is ingrijpende wijzigingen aan te brengen in het voorstel van de Commissie;
 5. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

¹ PB C nog niet gepubliceerd.

TOELICHTING

1. ALGEMENE OPMERKINGEN

De sector dopvruchten heeft in de Europese Unie een grote sociale, economische en ecologische betekenis. Dopvruchten worden geteeld op meer dan 1 miljoen hectare, verspreid over de landen van het Middellandse-Zeegebied, hoofdzakelijk in probleemgebieden waar de omstandigheden voor landbouw ongunstig zijn (droogte, slechte bodemgesteldheid, reliëf, enz.). Wegens deze structurele problemen heeft de sector dopvruchten slechts een geringe concurrentiekracht (laag rendement, vanuit internationaal oogpunt hoge productiekosten en kleine winstmarges).

Zonder rechtstreekse steun van de overheid is het voor de producenten dan ook ontzettend moeilijk om hun producten op de markt te houden en de teelt als levensvatbare economische activiteit te handhaven. De situatie wordt nog verergerd door de scherpe en voortdurend toenemende concurrentie uit derde landen. Momenteel importeert de EU tussen 45% en 60% van de verbruikte dopvruchten. Dit maakt haar niet alleen tot een netto-importeur, maar ook tot de grootste consument van dopvruchten op de wereldmarkt. De Europese productie moet vooral het hoofd bieden aan de invoer van hazelnoten uit Turkije en van amandelen uit de Verenigde Staten, waar de productievoorwaarden niet vergelijkbaar zijn met de Europese. Daarbij komen nog de gunstige douanetarieven die de internationale overeenkomsten aan deze twee landen toekennen. De instandhouding van de sector is voor de EU dan ook van strategisch belang: indien de productie verdwijnt zou het monopolie op de communautaire markt immers in handen komen van derde landen.

Bovendien is de dopvruchtenproductie ook bij uitstek een multifunctionele teelt. De productie heeft een grote sociaal-economische betekenis (talrijke families in de meest geïsoleerde landelijke gebieden van de EU zijn afhankelijk van de teelt), draagt bij tot de doelstellingen van de ruimtelijke ordening (er zijn immers nauwelijks alternatieve teelten) en speelt een belangrijke rol voor het milieu (voorkoming van erosie, brandbestrijding en instandhouding van het inheemse genetische materiaal).

2. PROGRAMMA'S VOOR DE VERBETERING VAN DE KWALITEIT EN DE AFZET

In het licht van de lage productiviteit en de beperkte concurrentiekracht van de sector heeft de Raad in 1989 zijn goedkeuring gehecht aan een aantal specifieke maatregelen voor dopvruchten. Het belangrijkste doel was de oprichting en werking van telersverenigingen in de sector te vergemakkelijken om een oplossing te vinden voor het gebrek aan middelen voor productie en afzet, en aldus bij te dragen tot de verbetering van de kwaliteit van de producten en het concurrentievermogen van de sector. De in 1989 goedgekeurde maatregelen omvatten verschillende vormen van steun aan de telersverenigingen, die echter afhankelijk werden gesteld van de indiening en goedkeuring van een *programma voor de verbetering van de kwaliteit en de afzet* met een maximale looptijd van tien jaar. De financiering van deze programma's is de belangrijkste maatregel, naast een forfaitaire steun voor de oprichting van telersverenigingen en de steun voor de vorming van bedrijfskapitaal. De programma's worden voor 55% met overheidsmiddelen en voor 44% door de telersverenigingen gefinancierd.

De specifieke maatregelen werden ingetrokken bij verordening (EG) nr. 2200/1996 tot

instelling van een nieuwe gemeenschappelijke ordening der markten in de sector groenten en fruit. De verworven rechten van de telersverenigingen, met name ten aanzien van de verbeteringsprogramma's, werden echter gehandhaafd. De lopende programma's kunnen dan ook worden voortgezet tot de termijn van tien jaar is verstreken (2006/2007). De programma's die in 2000 afliepen werden tot 15 juni 2001 verlengd. Het onderhavige voorstel van de Commissie beoogt een nieuwe verlenging van de programma's tot 15 juni 2002.

De verbeteringsprogramma's hebben in deze jaren positieve resultaten opgeleverd. Zo is sprake van een aanzienlijke verbetering van de productie en de afzet van dopvruchten. De doelstelling om de concurrentiekracht van de sector te vergroten kon echter wegens de bestaande structurele moeilijkheden niet worden verwezenlijkt. De situatie wordt nog verergerd door het feit dat de dopvruchtenproductie, in tegenstelling tot andere sectoren, nauwelijks beschermd is door de douanetarieven en permanent het risico loopt dat de op zich reeds ontoereikende steun wordt ingetrokken. Het wordt dan ook steeds moeilijker deze teelten te handhaven, hetgeen opnieuw twijfel doet rijzen over de herhaalde verklaringen van de communautaire instellingen ten gunste van een multifunctionele landbouw.

3. HUIDIGE SITUATIE: HET VOORSTEL VAN DE COMMISSIE

Zoals blijkt uit de toelichting bij het voorstel is de Commissie zich ervan bewust dat de dopvruchtenteelt ondanks tien jaar steun niet het niveau heeft bereikt waarop zij de concurrentie met de rest van de wereld zou aankunnen. De Commissie erkent voorts het bestaan van talrijke probleemgebieden die te kampen hebben met een "*chronisch gebrek aan concurrentiekracht*" en wijst op de belangrijke rol van de dopvruchtenproductie voor het milieu en de grote sociale betekenis van de teelt.

In januari 2001 heeft de Commissie de Raad een verslag voorgelegd over de toepassing van verordening (EG) nr. 2200/96 en de werking van de GMO in de sector groenten en fruit. Dit verslag beschrijft de situatie in de sector dopvruchten, maar bevat geen concrete voorstellen voor een permanente steunregeling. Het verslag kreeg veel kritiek van de betrokken sectoren wegens zijn onvolledige en louter descriptieve karakter en gaf aanleiding tot de resolutie van het EP van 5 juli 2001, waarin werd voorgesteld "*een permanent kader te creëren voor steunmaatregelen voor dopvruchten en sint-jansbrood waarbij de overgang wordt gewaarborgd door verlenging van de huidige steunmaatregelen*".

In juli 2001 zegde commissaris Fischler voor de Raad van Landbouwministers toe dat een gedetailleerde studie zou worden verricht van de communautaire dopvruchtenproductie, en dat indien nodig concrete voorstellen voor een steunregeling zouden worden geformuleerd. Ook zou een oplossing worden gezocht voor de verbeteringsprogramma's die afliepen in 2001 (10de jaar van uitvoering, of 11de jaar in het geval van telersverenigingen die recht hadden op verlenging op grond van verordening (EG) nr. 558/2001)).

In die context stelt de Commissie voor de verbeteringsprogramma's opnieuw met een jaar te verlengen. Voor de rapporteur is dit een positieve maatregel, maar dan alleen als overgangsregeling tot de Commissie een definitief voorstel doet dat de continuïteit in de sector waarborgt en een oplossing biedt voor de moeilijke situatie waarmee de producenten van dopvruchten in de EU momenteel wordt geconfronteerd.

Uitgaande van de bovenstaande overwegingen stelt de Commissie de volgende maatregelen voor:

1. De verbeteringsprogramma's worden verlengd tot 15 juni 2002.
2. De communautaire bijdrage aan de reeds genoemde 55% overheidssteun wordt verminderd van de huidige 82% tot 75%, bij een steunbedrag van 241,50 € per ha.
3. Wat de specifieke regeling voor hazelnoten betreft, wordt de steun van 15 € per 100 kg voor het verkoopseizoen 2001/2002 gehandhaafd, maar alleen toegekend aan landbouwers van de telersorganisaties die niet voor verlenging in aanmerking komen.

4. OPMERKINGEN VAN DE RAPPORTEUR

De rapporteur meent dat de door de Commissie voorgestelde verlenging slechts een overgangsmaatregel moet zijn, in afwachting van een definitief voorstel voor een permanente specifieke steunregeling voor de sector dopvruchten met het doel de teelt om sociale, economische en ecologische redenen in stand te houden.

Volgens de rapporteur vertoont het voorstel van de Commissie verschillende tekortkomingen:

- a) *Voorwaarden van de steun voor hazelnoten.* Het is onaanvaardbaar dat de telersverenigingen die aanspraak maken op een verlenging van de verbeteringsprogramma's worden uitgesloten van de *specifieke steun voor hazelnoten*. De steun voor hazelnoten wordt ingevoerd om het hoofd te bieden aan de crisis in de sector, die wordt veroorzaakt door de invoer van zeer goedkope Turkse hazelnoten. De prijzen voor hazelnoten zijn tijdens het verkoopseizoen 2001 sterk gedaald en het feit dat bepaalde telersverenigingen van de steun worden uitgesloten zou leiden tot een ongelijke behandeling van de verschillende producentenorganisaties binnen de EU en de lidstaten. De getroffen telersverenigingen zouden benadeeld zijn en met name moeilijker het hoofd kunnen bieden aan de genoemde Turkse invoer.
- b) *Niveau van de nationale cofinanciering.* De voorgestelde verhoging van het huidige aandeel van de *nationale cofinanciering* van de verbeteringsprogramma's is niet gerechtvaardigd. De Commissie stelt voor dat de verlenging voor 75% door de EU en voor 25% door de lidstaten wordt gefinancierd. Zoals reeds vermeld bedroeg het aandeel van de EU-begroting tot dusver 82%, en kwamen de resterende 18% ten laste van de nationale begrotingen. Niets in het financieel memorandum rechtvaardigt een dergelijke verlaging van de cofinanciering. Ook al heeft de Raad van ministers van Financiën de landbouwuitgaven systematisch beknot, toch blijft er nog een marge van ongeveer 2 miljard euro in vergelijking met de vooruitzichten van Berlijn. Het aandeel van de sector dopvruchten in de landbouwuitgaven is bovendien zeer bescheiden en vereist absoluut geen verlaging van de cofinanciering, vooral in het licht van de behandeling die sommige andere landbouwsectoren te beurt valt (volledige financiering ten laste van het EOGFL-Garantie).
- c) *Oppervlakten die onder de verbeteringsprogramma's vallen.* De steun moet worden uitbetaald voor de oppervlakten die onder het verbeteringsprogramma vallen, op voorwaarde dat de totale oppervlakte van het programma tijdens het laatste jaar van uitvoering niet wordt overschreden.

- d) *Tijdelijk karakter van het voorstel.* Tenslotte acht de rapporteur het absoluut noodzakelijk dat in de toekomstige verordening uitdrukkelijk wordt voorzien in een definitieve steunregeling voor de sector. Het voorstel houdt geen rekening met de institutionele steun van het EP, dat in zijn talrijke resoluties heeft gepleit voor een permanente regeling in de vorm van steun per hectare om de inkomsten van de producenten te waarborgen. Verlenging en definitieve regeling kunnen daarom niet los van elkaar worden gezien. Het uiteindelijke doel is de invoering van een permanente steunregeling via de telersverenigingen in het kader van de GMO voor groenten en fruit. Deze regeling moet een einde maken aan de onzekerheid waarin de sector leeft, moet het mogelijk maken de teelt in stand te houden en, uiteindelijk, de sector in staat stellen om zijn belangrijke sociale en ecologische rol in de plattelandsgebieden te vervullen, in overeenstemming met de formele doelstellingen van het Europese landbouwmodel.